

TÜRKİYE'DE KİMYA ENDÜSTRİSİ

KAZANIMLAR:

8.3.6.1. Ağırlıklı olarak ithal ve ihraç edilen kimyasal ürünleri karşılaştırarak Türkiye kimya endüstrisinin işleyişini kavrar.

8.3.6.2. Geçmişten günümüze Türkiye'deki kimya endüstrisinin gelişimini sorgular.

8.3.6.3. Kimya endüstrisinde meslek dallarını araştırır

Kimya Endüstrisi insanlık tarihinin en eski uğraş alanlarından biridir.

Çok fazla sayıda ürün çeşidine sahip olan kimya sektörü, ülkemizde ithalata bağımlı durumdadır.

Kullanılan ham maddenin yaklaşık yüzde 70'i ithal edilmekte, %30'u ise yerli üretimle karşılanmaktadır

Türk kimya endüstrisi, ağırlıklı olarak petrokimya, sabun, deterjan, gübre, ilaç, boya-vernik, sentetik elyaf, soda gibi çeşitli kimyasal ham madde ve tüketim ürünlerinin üretiminin gerçekleştirildiği tesislerden oluşmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren firmaların önemli bir kısmı küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ) olmakla birlikte, büyük ölçekli firmalar ile çok uluslu şirketler de faaliyet göstermektedir.

Sektörde çalışan kuruluşların **KOBİ** olması üretimin çok fazla olmadığını göstermektedir.

Kimya sektöründe ithalatın oranı ihracattan daha fazladır. Bu durumu kısa vadede tersine çevirmek ancak ekonomik getirisi yüksek ürünler üretmemizle mümkündür. Bunu başarabilmek için de araştırma ve geliştirme çalışmalarına ağırlık verilerek yüksek bir teknolojiye ulaşılması gerekir.

Türkiye'de 1918 öncesinde kimya endüstri ile ilgili kuruluş yoktu

1950'li yıllarda özel sektör de kimya endüstrisi kuruluşları kurulmuştur.

Kimya endüstrisi kuruluşlarının çoğu Marmara bölgesinde kurulmuştur. (Deterjan , boya,)

Akdeniz Bölgesi'nde; gübre ve petrol ürünleri firmaları kurulmuştur.

Ülkemizdeki önemli kimya kuruluşları :

TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri AŞ.) , PETKİM(Petrokimya Holding AŞ.) Soda AŞ , ETİ Maden İşletmeleri AŞ ' dir.

Kimya endüstrisi çok geniş alandan oluşan bir sektör olduğu için çok çeşitli meslek dallarından kişiler bu alanda çalışmaktadır.

Kimya mühendisi : Kimya tesislerinin kurulması , planması ve yönetim işlerini yapar

Kimyagerlik : Laboratuarlarda çalışır, kimyasal maddelerin analizi Ar- Ge çalışmaları yapar tüketim malzemelerin sentezini gerçekleştirir.

Kimya teknisyeni : Kimyasal madde üretiminde çalışır diğer bütün işlerde kimyager ve kimya mühendisi ile işbirliği yapar.

Maden mühendisliği , Ziraat mühendisliği, Biyokimya Uzmanlığı , Gıda Mühendisliği Kimya alanında çalışan meslek dallarındandır.

Kimya endüstrisinin bazı ürünlerinde ileri teknoloji gerektirmektedir. Bu nedenle kimya endüstrisi, araştırma ve geliştirme çalışmalarının en yoğun yapıldığı alanlardandır. **Nano teknolojinin** kimya endüstrisini ilgilendiren alanlarında çok yüksek getirisi olan ürünlerin üretimi çalışmaları devam etmektedir.

Türkiye, dünya bor rezervlerinin büyük bir bölümüne sahiptir. Bor elementinin gelecekte çok daha önemli hâle geleceği bilinmektedir. Belki bor mühendisliği gibi bir meslek dalları gelişebilir.